

## NOVÉ SMĚRY V ROZVOJI FARMACIE

[Zpráva z farmaceutické konference s mezinárodní účastí]

Podplukovník PhMr. Jiří SMUTNÝ a podplukovník RNDr. PhMr. Miroslav TRIPES

Ve dnech 11.—14. září 1973 se konala v Praze farmaceutická konference s mezinárodní účastí, kterou uspořádala Čs. farmaceutická společnost s farmaceutickou fakultou Karlovy university v Hradci Králové. Pracovní část byla rozdělena do řady tematických okruhů, jimž byla věnována jednotlivá zasedání. Důsledky vědecko-technické revoluce mají bezprostřední odraz i ve vojenské farmacii. Přitom tento vývoj je tak rychlý, že není jiné možnosti než průběžné a soustavné seznamování vojenských farmaceutů s poznatky a zkušenostmi, které jsou středem pozornosti všech úseků farmacie v současné etapě vývoje.

Po slavnostním zahájení konference v aule Karolína za přítomnosti oficiálních představitelů československého zdravotnictví a Karlovy university a za účasti téměř 400 účastníků nejen z ČSSR, ale i z SSSR, BLR, MLR, NDR, PLR a dalších zemí, odezněly úvodní přednášky.

Docent dr. PhMr. Smečka, CSc. a dr. Krojzl věnovali pozornost lékařství v ČSSR. Podali hluboce fundovaný rozbor hlavních rysů současné etapy vědecko-technické revoluce a jejich odraz v dalším rozvoji v lékařství. V současnosti velmi rychlým tempem mizí z lékařské výrobní činnosti; příprava individuálních přípravků podle lékařského předpisu nedosahuje ani 20 % objemu práce lékařů a má neustále klesající tendenci. Těžiště práce lékařů je stále více v zásobování a výdeji léčiv a zdravotnického materiálu. Tyto skutečnosti vedou k závěrům o nutnosti přezkoumání dnešní funkce civilních lékařů, popřípadě k jejich vnitřní reorganizaci. V závěru přednášející upozornili na problémy tzv. klinické farmacie. Tentó termín, který je hojně používaný zejména v odborné literatuře kapitalistických zemí, není možno prostě přejímat ani aplikovat na poměry socialistického zdravotnictví. Právě principy socialistického zdravotnictví včetně farmacie umožňují plný rozvoj odborných znalostí farmaceutů a budou v příštím období znamenat podstatnou změnu v náplni jeho práce.

Doc. dr. PhMr. Solich, CSc. a doc. PhMr. Salava navázali na úvodní přednášku referátem o výuce a využití odborných farmaceutických pracovníků. Seznámili přítomné s problematikou integrované výuky na farmaceutické fakultě KU v Hradci Králové. Zdůraznili, že nárůst objemu práce v lékárnách (což je přímý důsledek zvyšující se péče o zdraví lidu) je třeba krýt přerozdělením práce v lékárnách, vyšším procentem středních farmaceutických kádrů a racionalizací.

Ředitel Rozvojového lékařského střediska v Praze dr. PhMr. L. Kunovský se podrobně zabýval postavením a úkoly lékařské služby v soudobé společnosti a zvláštní pozornost věnoval principům komplexní socialistické racionalizace a její aplikaci v dnešní lékařské službě.

Předmětem závěrečné přednášky úvodního cyklu MUDr. Z. Modra, CSc., MUDr. L. Štíky a MUDr. O. Uhlíře bylo sledování spotřeby léčiv z lékařských a sociálních aspektů. Šlo o úvod do složité problematiky, která má důsledky nejen odborně lékařské, ale i sociální a ekonomické. Zdůraznili, že zjednodušování problémů není na místě. Složitě vztahy je třeba zkoumat i matematickými metodami, včetně použití výpočetní techniky.

Následující tematické cykly zahrnuly více než 60 přednášek. Z pochopitelných důvodů nelze publikovat ani soupis názvů těchto přednášek. Citujeme dále pouze ty, o nichž se domníváme, že mají přímý dosah nebo vztah k otázkám vojenského zdravotnictví. Zájemce o bližší seznámení s obsahem referovaných přednášek odkazujeme na studium Sborníku z konference.

Tematický cyklus „Vědecké metody řízení a organizace práce v lékárnách“ zahrnoval tyto přednášky:

1. J. Solich: Problémy vědeckého výzkumu v oblasti organizace a řízení lékařství
2. L. Dofková, V. Klemrová: Využití metody DELPHY k předvídání dalšího vývoje čs. lékařství
3. J. Vlčková a kol.: Projektování informačních systémů vo farmacii
4. T. Horečná: Metody vědeckého řízení v lékařství
5. M. Kučerová: Proces rozhodování v řízení práce a systém informační
6. A. Nohrlander: Výkonové studie ve švédských lékárnách
7. R. Lönngren: Úloha farmacie v péči o zdraví
8. J. Teige, M. Michels, H. Sauer: Lékařská služba v hlavním městě NDR Berlíně
9. M. Tripes: Systémy člověk — stroj v současné etapě vědeckého řízení ve farmacii
10. J. Odvárka a kol.: Systémové inženýrství a farmacie
11. H. Buthut: Současný stav a vývoj lékařství v NDR

Tematický cyklus „Otázky automatizace a mechanizace provozu v lékárnách“ a „Otázky racionalizace práce“ byl věnován těmto přednáškám:

1. K. Polášek: Automatizace a farmacie
2. T. P. Klimovič, A. K. Krekis, A. M. Ritum: Automatický systém řízení lékárenské služby v SSSR
3. V. Smečka, O. Neuwirt: Racionalizace práce spojené s přípravou léku v lékárnách
4. T. Melicherčík, E. Alt: Nová technika a její využití v lékárně
5. J. Solich, J. Andryšová: Racionalizace individuální přípravy léků v lékárnách v názorech lékařů
6. H. Feldmeier: Zavedení závazných recepturních standardů v oblasti města Rostock v NDR
7. H. J. Seidlein: Metodický význam systematické heuristiky pro výzkum spotřeby léčiv

V cyklu věnovaném problémům výuky, doškolování a potřeby farmaceutických pracovníků byly nejzajímavější příspěvky:

1. K. Zalai: Vzdělání farmaceutických odborníků v Maďarské lidové republice a možnosti jejich uplatnění
2. V. Smečka, O. Neuirth: Využití uzavřeného televizního okruhu ve výuce farmaceutů
3. A. Štáhlavská: Nové formy výuky v procesu dalšího vzdělávání farmaceutů v oboru farmaceutické analýzy
4. O. Lindblad: Plánování potřeby odborných pracovníků

Celý den byl věnován otázkám sledování spotřeby léčiv využitím výpočetní techniky a využitím informací o spotřebě léků. Tato část měla vyhraněný mezinárodní charakter, potvrzený osobní účastí ředitele divize terapie SZO dr. Fassoruto a jeho zástupce dr. Friebla.

Touto účastí byl oceněn i velký vklad čs. zdravotníků při řešení složité problematiky sledování spotřeby léčiv. Namátkově uvádíme práce referujících a názvy přednášek:

1. K. Polášek: Některé výsledky strojového sledování preskripce psychomimetik ve Středočeském kraji
2. K. Bretschneider: Vědecké vyhodnocení lékařských předpisů v projektu „Recept“ v NDR
3. M. Hovorová, P. Bužková: Vývoj spotřeby léků ve zdravot. zařízeních NSP, sledovaný pomocí automatizovaného zpracování dat
4. G. Boethius: Předpisování léků ve Švédsku
5. I. K. Halvorsen: Sběr dat a statistické vyhodnocení předpisování léčiv v nemocnici pomocí samočinného počítače
6. V. Černý: Sledování spotřeby léčiv ve zdravotnickém zásobování prostřednictvím výpočetní techniky
7. J. Federmann: Některé výsledky zkoumání faktorů a ekonomických kategorií ovlivňujících spotřebu léčiv
8. V. Fikr: Modelování a prognózování spotřeby léčiv z hlediska rozdílných časových horizontů

Tomuto tematickému okruhu byla ve večerních hodinách věnována i panelová diskuse na téma: Stanovení jednotek pro srovnávací studie o spotřebě léčiv.

Součástí úspěšné konference byla přehlídka středometrážních filmů s farmaceutickou problematikou a výstava organizační a lékárenské techniky ORGAFARMA 73.

Konfrontace problematiky konference se stupněm rozvoje vojenské farmacie v ČSLA v současné etapě potvrdila ve všech směrech progresivní směr československého vojenského zdravotnictví zaměřený zejména na komplexní socialistickou racionalizaci jako hlavní metodu pro další rozvoj ČSLA i celé naší socialistické společnosti.